Ч. 93 Пятниця 28 цьвітня (10 мая) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

На засіданю Палати послів з дня 6 мая с. р. поставили пос. Барвіньский і товариші слідуюче пильне внесене в справі погорільців місточка Стоянова:

„Дня 1 мая с. р. навістив громаду Стоянова в повіті Камінка струмилова в Галичині, великий пожар і в наслідок того згоріли церков парохіяльна і звиж 200 домів та будинків господарских майже до тла. Через ту катастрофу стратили многі родини все свое майно і добро, котре було лиш в части обезпечене, а наслідком того значне число жителів сеї громади виставлені на смерть з голоду. Зваживши то, ставлять підписані слідуюче внесене:

„Висока Палата зволить ухвалити: Взиває ся ц. к. Правительство розслідити як найскорше шкоду, яку наробив пожар в Стоянові і в міру дослідженого результату ухвалити в законодавчій дорозі потрібний для зарадженя нужді кредит. — Внесене се має бути передане комісиї буджетовій з припорученем, щоби до осьми днів здала з него справу“.

Внесене се підписали посли: Барвіньский, яко внескодавець, Вахнянин, Охримович, Щепановский, Е. Абрагамович, Енджейович, Генцель, Романчук, Потоцкий, Хшановский, Поточек, др. Піниньский, Фішер, Підляшецкий, Лось, Вельовейский, Ручка, др. Милевский, Пастор, др. Рапопорт, Страшевский, др. Соколовский, Вольфарт.

Пос. Барвіньский мотивував свое внесене слідуючими словами: „Задля спізненої пори не хочу довго томити Вис. Палату і обмежу ся лиш на то, що найважнійше, тим більше, що в сій хвили не можу навести подрібних дат о пожарі, який знищив в значній части місточко Стоянів. На основі мого телеґрафічного розвідання і на основі коротких справоздань в ґазетах наробив пожар жителям в згаданій громаді величезної шкоди. Церков парохіяльна з цілим внутрішним устроенем, около 200 домів і будинків господарских стали ся жертвою страшно лютившого ся в наслідок довгої посухи елементу, а разом з ними погоріла вся домашна обстава і останки збіжа та пожива, яка де ще була в запасі.

„Коли зважить ся, що через то значна часть жителів осталась без хліба і стріхи, що страшний пожар навістив був Стоянів вже перед кількома роками і він все ще не міг був двигнути ся, то думаю, що тут скора поміч державна есть конче потрібна. Вис. Палата як і Вис. правительство дали вже при всіляких нагодах, коли розходило ся о поміч для населеня в нужді, викликаній елементарними катастрофами, докази охотности до скорої і видатної помочи. Отже позваляю собі припоручити мое внесене, котре має на цїли прискорати о скілько лиш можна доходженя і визначене Вис. правительством відповідного кредиту в законодавчій дорозї, прихильности Вис. Палати і просити еї о підпору. Під взглядом формальним прошу передати се внесене комісиї буджетовій“.

Ухвалено.

О ситуациї парляментарній одержала черновецка „Буковина“ слідуюче письмо з Відня:

Вісти, розсівані прасою опозицийною про нетривкість теперішної ситуациї полїтичної в Долитавщині, суть в переважній части пересадні. Тут на місци не роблять они враженя і компетентні круги ледви чи числять ся з ними. Опозиция воює сими вістями лиш у власнім партийнім інтересї, надіючись, що дискредитоване, хотя би і безосновне, буде в силї приспішити крізу, почім мала би слїдувати радикальна зміна системи і уґрупованя сторонництв — розуміе ся — в виключну користь елементів опозицийних.

Однакож положене коалїциї не есть так невідрадне, яким би хотїла его мати опозиция. Коалїция, а з нею і нинїшний кабінет остоять ся так довго, як довго опозиция не подасть доказу фактами, що она була би в силї кермувати долею австрийских народів лучше від нинїшних сполучених сторонництв. По нині доказу такого не дали нї Молодочехи, нї антисеміти, нї другі опозицийні фракциї. Молодочехи мають на оцї передовсїм свое державне право, антисеміти поборюванє жидівскої переваги у Відни, національ німецкі з Шгайнвендером на чолї зітхають лиш до Бісмарка, а социяльний демократ Пернерсторфер не бачить в Австриї нїчого більше, крім питаня робітничого. Чи елементи ті, разом взяті, були би в силї поставити якусь спільну проґраму, годі й подумати....

Як перед фериями великодними так і по фериях опозицийні елементи думають лиш над средствами обструкцийними, сензацийними інтерпеляциями, пильними внесенями і над безпощадною критикою всего, що виходить від коалїциї. Мимо того робота парляментарна йде вперед. Кабінет реалїзує постепенно поодинокі точки сеї проґрами, яку проголосив в падолисті 1893 р.

---

69)

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

— Що то за хлопець, що отсе вийшов з хати? — спитав сквайр Дейтон, що увійшов в двері і станув на порозї та оглянув ся за молодим хлопцем, котрий тепер побіг був долї улицею. — Чого він хотїв і звідки він?

— Бог его знае, маса, — відповіла Нансі і подала свому панови лист, котрий як-раз наспів був до него — він недавно що прийшов був сюди, пішов до місус на гору, побув там кілька хвиль, а відтак збіг по сходах на долину так борзо, що мало не упав. Сїв собі відтак на долинї, та плакав так гіренько, що аж жаль було дивити ся на него. А що я его бояла ся, то післала до него нового мурина, котрого маса вчера привели. Але він его й на очи не хотїв видїти, закрив голову руками.... видко встидав ся, що плакав.... і анї не рушив ся. Аж коли Болївар собі пішов, встав він, насунув собі капелюх на очи і вийшов з хати — от може на дві мінути перед тим, як маса вернули.

— А панї там на горі? — спитав сквайр не уважаючи вже більше на чужого хлопця.

— Міс Аделя пішла до Мр. Смартів — відповіла Нансі — а місус есть на горі, може їх....

— Не треба — відповів сквайр і пішов поволи горі сходами — коли-б хто прийшов і питав за мною, то нехай зачекае тут в комнатї. Я зараз верну.

Мировий судия з Гелени — кровожадний проводир розбишаків на ріцї Місісіпі — увійшов до комнати своєї честної, невинної жінки, що анї не перечувала того, які злочини крили ся в тій груди, котра удавала любов перед нею та зуміла пригорнути до себе чисте еї серце.

Комната була порожна — Ядвиґа сиділа в часї, коли не було Аделї, коло постелї бідної Марийки. Дейтон постояв коло дверий і задуманий повів очима по малім спокійнім просторі, де було все а все, що могло би було зробити з него найщасливійшого чоловіка, все що могло гордостию наповнити серце честного, праведного мужа. Але честилюбивість запустила свої острі, їдкі кігтї в его грудь, повну диких пристрастий — его дїлами руководило лиш холодне обчислене, а що було найсьвятїйшого в сьвітї, ставало ся жертвою его захланности. Правда, суть тисячі таких, як він — люди з зелїзним серцем, що так само холодно і страшно поступають в житю, а все инше безпощадно беруть під ноги, скоро лиш можуть осягнути для себе всяку розкіш, всяке заспокоене своїх бажань; але не стае їм зухвалої, шаленої відваги, яку мав проводир розбишаків в так страшенній мірі — они витягають свої острі пальцї в рукавичках, осторожно, щоби чогось не зачепити, а лиш коли суть певні того, що нїхто на них не дивить ся, показують по правдї, хто они. А сьвіт поважае їх, закон бере їх в опіку, бо прецї „законна власть не знае про них нїчого“, а мимо того проклинае їх множество нещастливих, котрих они звели на біду і нужду, проклони вдовиць і сиріт ідуть в слїд за ними, — а хоч они в хвили розпуки віддають всї скарби та богатства на побожні институциї, то таки не можуть відогнати від себе страху послїдної години.

Не так було з проводирем тої беззаконної ватаги — він зробив був рахунок з сим сьвітом і спокійно та відважно виглядав того, що его чекало. Він не бояв ся анї смерти, анї не зважав на житє, і як раз длятого був так страшний, бо людскі закони не могли вже его страшити, віра і присяга на найсьвятїйші річи вже его не вязали. Сьміло і певно поступав він своєю дорогою злочинів і як фіґурками на шахівници посував він людьми та уживав їх до своїх цїлий і плянів — лиш тогди журив ся ними, коли їх страта могла і ему самому наробити шкоди.

А тепер, коли так стояв, і перед его душею пересували ся страшні, криваві сцени, повів очима зразу майже несьвідомо по малім,

Справоздане

Товариства взаїм. обезпечень „Днїстер“ за II. рік адмінїстрацийний.

Другий рік адмінїстрацийний обнимає час від 1 січня до 31 грудня 1894 р. В тім році видано 24.235 поліс, уневажнено 2.293 поліс, було отже важних 21.942 поліс, котрими обезпечено загальну вартість в сумі 13,135.138 зр.

В порівнаню з результатом I-го року адмінїстрацийного було в II-ім році адмін. поліс більше о 7.605 штук, і обезпечено вартости більше о 3,004.410 зр.; — причім однак треба пригадати, що I-ий рік адмін. обнимав період $15\frac{1}{2}$ місяців (від 15 вересня 1892 до 31 грудня 1893), коли II-ий рік обнимає лиш 12 місяців; коли-ж за підставу порівнаня приймемо результат в протягу календарового року 1893, в котрім було 12.436 поліс на суму обезпечену 8,578.015 зр., показує ся в році 1894 обезпечень більше о 9.506 поліс, обезпеченої вартости більше 4,557.123 зр.

Повисші обезпеченя походили з 2027 місцевостий в 57 повітах Галичини і 7 повітах Буковини, отже товариство наше розширило ся в тім році на 495 місцевостий більше як в I. році адмін.

Відповідно до задачи, яку поставило собі наше Товариство, було нашим старанем і в тім році позискати до обезпеченя селян і маломіщан (властителів меншої посілости), котрі, як звістно, мало в нашім краю користають з добродійства обезпечень. Під тим взглядом представляє ся результат і відношенє поодиноких катеґорий в слїдуючих цифрах:

було 17.247 обезпечень будинків селяньских і міщаньских на	зр. 7,637.140·—	
„ 2.243 обезпечень церквей приходств, шкіл і будинків громадских на загальну суму	зр. 4,417.923·—	
„ 2.451 обезпечень инших, в загальній сумі	зр. 1,080.075·—	
З виказаної висше загальної суми	зр. 13,135.138·—	
реасекуровано вартість	„ 5,157.016·—	(=39·25%)
задержано на власне різико вартість	„ 7,978.122·—	(=60·75%)
Задатки на премію виносили суму	„ 109.308·57	
з котрої віддано за контр-асекурацию	„ 40.868·52	(=37·30%)
позістало проте на власний рахунок	„ 68.440·04	(=62·70%)

Від суми заплаченої за контр-асекурацию в II-ім році припадає нам зворот в сумі 12.783 зр. 47 кр., котрий однак з причини, що виплачує ся аж в році 1895, ми не зарахували в рахунку за сей рік, але резервуємо на рік слїдуючий.

Шкоди були на 209 полїсах в 116 місцевостях при 141 пожарах, котрі трафили 192 властителів з 373 будинками і 31 властителів з движимостями і збіжем. Сума відшкодовань за ті всї шкоди, разом з коштами лїквідацийними виносить зр. 54.515·87 кр., з котрої припадає часть в сумі зр. 20.550·27 кр. т. є. 37·70 проц. до звороту від товариств реасекурацийних, а позістає на власний рахунок решта в сумі зр. 33.965·60 кр. — отже о 18.761 зр. 07 кр. більше, як в I-шім році адмін.; коли в I-ім році шкоди виносили 38·14 проц. премії netto, в II-гім році виносять 62·80% премії netto. З повисших шкід виплачено до кінця року 204 відшкодовань в сумі зр. 52.103·32 кр., а 5 відшкодовань в сумі 884 зр. 92 кр. виплачено аж в січни і лютім 1895 р. длятого вставлено в замкненю рахунків відповідну квоту до резерви шкід. Кошти лїквідацийні і ратункові виносили разом 1528 зр. 63 кр.

Кромі повисших 204 відшкодовань, виплачено в р. 1894 також два відшкодованя, зарезервовані з I-го року адм., длятого в видатках на шкоди разом з коштами лїквідациї вставлено суму зр. 53.819·95, а по потрученю зверненої части реасекурацийної зр. 20.127·21 в рештуючій квоті 33.691·74 зр.

Кошти адмінїстрациї в сумі 14.438 зр. 39 кр. виносять 13·20 прц. від суми чистої премії, а в тім сама платня персоналу в квоті 8.930 зр. 85 кр. виносила тілько 8 прц. чистої премії, — коли в I-шім році кошти адмінїстрацийні виносили 15.315 зр. 55 кр., т. є. 19 прц. від суми премії.

Страта 389 зр. 2 кр. походить з відписаня належитостий за полїси, котрі узнали ми за нестягаємі. Страта 302 зр. 50 кр. на курсї цінних паперів, толкує ся обниженєм курсу паперів галицких в послїдних місяцях 1894 р., однак тепер уже курс підніс ся.

Кошти заснованя позіставлені з I. року адм. до амортизациї в сумі 2.483 зр. 33 кр. і кошти орґанїзациї (що позістали з I. р. 1.606 зр. 94 кр., а прибули в II-гім р. 2.860 зр. 82 кр.) 4.467 зр. 6 кр. — виносять разом 6.950 зр. 39 кр., з котрих амортизуємо в тім році 25 прц., т. є. 1.737 зр. 45 кр., а позістає ще до амортизациї 5.212 зр. 94 кр.

З коштів друку, мап, інвентаря і материялів аґенцийних в сумі 7.824 зр. 6 кр., амортизуємо в тім році 995 зр. 55 кр., позістає ще до амортизациї 6.828 зр. 51 кр.

Фонд резервовий узбираний в I. р. адм. виносив 7771 зр. 66 кр., до того прибуло з надвишки I р. 20 прц. в квоті 1504 зр. 54 кр. отже разом було 9276 зр. 20 кр. В р. 1894 прибуло: з додатків до поліс і датків 11.393 зр. 94 кр., з власного проценту 548 зр. 67 кр., отже до кінця 1894 р. сума загальна 21.218 зр. 81 кр.

Резерву премій обчислено в висоті $33\frac{1}{2}\%$ від суми чистої цілорічної премії по потрученю реасекурованої части.

Обі резерви мають своє покритє в цінних паперах виспецифікованих в білянсї.

Залеглість у аґентів в сумі 20.608 зр. 16 кр. містить в собі належитости платні аж в р. 1895 в квоті 5728 зр. 77 кр., отже дійстно залягало лиш 14.879 39 кр., за невикуплені в час полїси.

Надвишка доходу виносить 3489 зр. 6 кр.

Звороти членам за сей II-гий рік адм. не можуть мати ще місця з уваги, що фонд основний ще не звернено і фонд резервовий ще не осягнув суми 50.000 зр. (§. 46 стат. і §. 19 реґулятиву асек.)

Перегляд полїтичний.

Зачувати, що ситуация парляментарна знову погіршила ся, а то в наслїдок інтерпеляциї пос. Діпавлього з клюбу Гогенварта в справі звістної відповіди ґр. Кальнокого на ноту

спокійнім просторі, який єго окружав. Они спиняли ся що раз більше і більше на поодиноких предметах; теперішність добирала ся до єго серця і може перший раз від довгого часу погадав собі на то, чим би він міг бути, а чим есть на дїлї. Тут — тут жила любов і вірність — тут било ся серце для него, що з веселим усьміхом було би пішло за ним хоч би в біду й нужду — тут жила людина, що лиш в нїм видїла своє щастє — а він —?

Сонце пригрівало і сьвітило весело в любу домівку; оно розбило і розігнало темну мраку та грало ся сьвітячим у воздусї порохом, якого наробили кроки сего лютого чоловіка; оно спускало ся на пестрі барви ковра, котрому надавало ще більше блеску і як цїкава дитина заглядало у всї кутики. А там, під вікном, де єго проміне насамперед легенько і тихо перекрадало ся помежи цвитучі мірти й рожі, де цїлувало оранжевий цьвіт і лагідну ванїлю та пурпуровим сияєвом обливало синочервоні дзвіночки пишної фуксиї, там спочивало оно тим милїйше і спокійнїйше на улюбленім місци пані дому: на мягко вибиванім кріслї і маленькім та хорошенькім столичку до шитя з магаґоневого дерева, на кошичку з роботою та на маленьких розпятих кроснах. Ба, навіть і на красненький підніжок спустило ся єго проміне з помежи цьвітів та зеленого листя, на котрих сьвітили ся ще ясні капельки ранної водиці, а все то разом обливав такий чар, який не дасть ся описати, можна єго хиба лиш прочувствувати і відчути.

І в сім то крузї домашної щасливости та спокою стояла понура, поважна постать чоловіка, що міг би був рай зробити з него, як той ангел смерти, що витягнув вже руку до послїдного страшного удару. Аж єго око, що чим раз більше дико і боязко розглядало ся по комнатї, спочило на образї єго жінки, котрий висїв побіч єго власного. То були лагідні черти лиця як у ангела, що усьміхали ся миленько до него, то були ті щирі очи, що колись присягали єму любов, — любов таку, на яку лиш женщина може здобути ся, а тої присяги не зломила она нїколи, хоч би навіть лиш слабою гадкою — а він?

Як задеревілий стояв він там, руки скорчились єму корчево і єму здавало ся, як коли-б все нараз в шаленім бігу стало крутити ся доокола него. Тогди то єго серце видобуло ся ще раз на волю, ще раз вирину́ло із безоднї гріхів та злочинів; перед єго очи вернули знову ті часи, в котрих він перший раз побачив красну, невинну дївицю і засватав єї. Чого він їй тогди не прирікав, яких не нашептав ся присяг до уха красавичцї, що лиш на то все румянїла ся, а тепер — тепер? Хиба ж не того прийшов, він сюди, щоби се місце так дороге єму, на завсїгди покидати? Хиба-ж не того прийшов, щоби ту покинути, котра не знала иншого щастя, лиш при нїм і в нїм, в єго любови? Хиба-ж не хотів він лютою рукою розірвати ту звязь, яка в серце єго жінки запустила кріпке, нерозривне коріне? Згадка на то все, на то чим она єму доси була, хоч так довго силував ся о тім не гадати, прибила єго, пригнобила страшенно.

— Ядвиґо.... Ядвиґо! — застогнав він і закрив блїде своє та задеревіле лице з розпуки руками.

Аж ось почув він на сходах легкі кроки — то ішла она сама, а він з цїлою силою старав ся укрити свій біль. Черти єго лиця стали знов неподвижно поважні, лиш очи все ще були мутні і запали ся глубоко, а лице блїде і поморщене.

— Юрку! — відозвала ся молода, хороша жінка, коли станула в дверох і радістно здивувала ся, побачивши чоловіка, бо думала, що він десь далеко від неї. — Юрку.... слава Богу, що ти знову коло мене! Ах, коби ти знав, як мене за серце стисло, коли ти нинї рано від мене пішов.

— Нерозумна дитинко! — відозвав ся сквайр, а слабий усьміх проявив ся на єго устах — не жури ся без потреби та й мене не жури; есть досить горя на сьвітї і без того — на що собі самому єго шукати.

— А хиба-ж я єго шукаю? — відозвала ся Ядвиґа втиха благаючим голосом — от подиви ся лиш, Юрку, який ти блїдий і змучений.... хиба-ж не маю причини журити ся?

Она взяла єго за руку та повела перед широке зеркало, що висїло межи обома вікнами; Дейтон глянув в него, але й зараз від него відступив ся — побачив своє лице коло єї — та противність була страшна для него. Аж ось на улици роздав ся скорий тупіт коня. — Мрс. Дейтонова виглянула мимо волї і обоє в тій же хвили крикнули рівночасно здивовані:

— Аделя!

Та й мали причину дивувати ся, бо на чорнім конику з піднятою против острого вітру головкою і з наміткою в лївій руцї а в правій держачи поводи гнала Аделя, що лиш кінь міг вискочити, і ледви що они виговорили одно слово, як она вже пігнала в ту сторону, як до ріки та щезла

— Чи видїв хто таку шалену дївчину! — відозвала ся наконець Мрс. Дейтонова, підчас коли сквайр поступив ся до дверий, як коли-б хотів єї спинити, але тепер знову поволи вернув до вікна — не боїть ся нїякого коня, готова їхати на кождім; що би то їй знову прийшло до голови? Буде доти їздити, аж колись напитає собі лиха.

Судия спер ся рукою на вікно і задуманий дивив ся в ту сторону, куди поїхала Аделя. — Чого би она туди поїхала? Чого так борзо пігнала? Чи стало ся може щось такого, що грозило би єму самому?

— Дейтоне! — відозвала ся тепер до него

угорского президента Банфіого. Сполучена німецка лівиця мабуть добачує в тій інтерпеляциї охоту розбитя коалициї. Вчера радила німецка лівиця над сею справою і висказала бажане, щоби понятє о стані правнім було конче унормоване законами державними.

В Сербії для відміни настала знов криза кабінетова, а причиною єсть то, що скупштина не хотіла ухвалити позички, котра була би для Сербії некористна. Партия поступова (напредняки), до котрої король звернув ся, щоби з неї вибрати міністра фінансів, противна тій позичці, бо боїть ся, щоби сеї непопулярної справи не використано против неї. Здаєсь, що король зверне ся тепер знову до радикалів, котрі в краю мають значну силу, але в скупштині майже ніякої. В такім случаю теперішна скупштина мусіла би бути розвязана, а розписані нові вибори.

Япан уступив остаточно напорови Росиї, Франциї і Німеччини та зрік ся півострова Лїаотунґ та Порту Артура. Вість о ратифікациї договору в Симоносекі ще не потверджено урядово, але з многих сторін доносять, що ратифікация вже наступила.

Новинки.

Львів дня 9 мая 1895.

— **Іменованя.** Львівский висший суд краєвий іменував авскультантами: практиканта конціентового Намістництва у Львові Жигм. Рибицкого, та судових практикантів: Вит. Шнеля, Авг. Дуневича, Людв. Шидловского, Юл. Янковича, Йос. Штерна, Теоф. Ясеницкого, Людв. Ґетінґера, Йос. Праґловского, Мик. Юристовского, Чесл. Войцицкого, Фел. Лозиньского, Тад. Малиша, Ів. Смульского, Зен. Лукавецкого і Ант. Ґавлика. — Др. Ціханьский іменуваний секундарем шпиталю в Перемишли. — Др. Александер Скурский, приватний доцент львівского університету, іменований надзвичайним професором фільософії при тім університетї.

— **Маршалок краєвий кн. Евстахий Сангушко** повернув до Львова.

— **Виділ товариства „Просьвіта“** ухвалив розписати перший конкурс на дві стипендиї по 100 зр. річно з фонду „Стипендия родинна для учеників шкіл середних імени Грушкевича“. На сю стипендию записав був бл. п. Евсевій Грушкевич 5000 зр. і поручив заряд і роздаване стипендий товариству „Просьвіта“.

— **Для потерпівших від землетрясеня Любляйців** ухвалила рада міста Відня пожертвувати другий раз 10.000 зр.

— **Справа будови „Народного Дому“ в Коломиї** поступає наперед. Про се, що доси зроблено, так пише о. Йосафат Кобриньский: „На площи вартости около 20.000 зр., підготовлено вже все, щоби зачати роботи за ранною весною. Гашеного вапна єсть на 1000 зр., брусів 430 штук вартости 500 зр., інжинірскі роботи уже заплачені сумою 1000 зр.; угода з примежною касою щадничою о відступлене кусників для вирівнаня лінії коштувала 600 зр.; камінь з яких 40 кубічних сяжнів по 27 зр.; стілько виносять гроші, що лежать в „Нар. Торговли“, жертви пок. Ник. Дебельского 400 або 500 зр. крім відсотків, шопа на материяли, колодязь і т. п. вартости до 500 зр., жертви міста Коломиї 4000 зр.; гроші, що находять ся у управляючого совіта „Народного Дома“ netto 4000 зр. Додавши до того дар Цісаря: 50 куб. сяжнів каменя в Яблонові і бровар, довготи 30 сяжнів, в котрого фундаментах має бути тесаний камінь, а в стінах цеґли, яких тепер не виробляють, та вязаня і тертиці на поді, все то вартости до 1000 зр., — то бачимо, що справа будови не єсть пустою мрією. Розвинїм наші сили — кінчить о. Кобриньский — а за чотири роки: 1895 до 1899, до 2 грудня стане інститут „Народний Дім“ в Коломиї (два фронти довготи 60 сяжнів, а два другі 30 сяжнів) на славу ювілею Цїсаря Франц Йосифа.

— **Шкільні забави.** На порученє п. Міністра просьвіти вийшли з днем 1 мая с. р. в житє забави молодежи середних шкіл. У Львові устроїла такі забави дня 4 мая реальна школа, а дня 6 мая відбули ся такі забави учеників IV-ої гімназиї. На жаль перешкаджав дощ забаві молодежи.

— **Нагле померла** передвчера на улици Мицкевича у Львові 45-лїтна женщина, випущена зі шпиталю яко вилїчена. Причиною смерти був вибух крови.

— **Зміна властителя.** Село Слобідка лїсна, в повіті коломийскім, перейшло на власність п. Єнджеєвича за 825.000 зр., а Майдан в тімже повіті на власність львівского адвоката д-ра Малаховского за 45.000 зр.

— **Горівка в сифонах.** Хаім Кац, візник одної станіславівскої фабрики содової води, мав розвозити сифони з водою поза рогатки міста до Княгинина і привозити звідтам порожні фляшки. Кац скористав з того в той спосіб, що наповнював за рогатками порожні фляшки горівкою і перевозив єї до міста, яко содову воду. Се удавалось єму досить довго, аж вкінци замічено обманьство і приловлено Каца дня 1 мая с. р.

— **Самоубийство.** З Болехова доносять, що дня 7 мая прибув там перед 5-ою годиною рано ціхотою окінчений ветеринар Емиль Мокрицкий і зайшовши до готелю касина отроїв ся. Самоубийник полишив лист написаний оловцем до своєї судженої. Лист був отворений і незаадресований.

— **Добрий купець.** Пані А. Засадна у Львові, купуючи горшки у крамаря Авраама Шнавца на Краківскій площи, лишила там свою парасольку. Коли по хвили вернула, виппер ся крамар, що найшов парасольку і аж коли п. Засадна обіцяла єму 2 зр. за винайдене, вийняв єї найспокійнїйше з під горшків і упоминав ся о заплату. За сю штуку арештовано обманця-купця і відставлено на поліцию.

— **Нещастна пригода** лучила ся сими днями в Станіславові в часі войскових вправ артилериї на болоню зв. „Дуброва“. Один артилерист упав так нещасливо з канони головою на камінь, що погиб на місци.

— **Злодійску шайку:** Маєра Шінцера, Хаїма Бернбавма, Симеона Вайха, Шаю Ґедль і Матлема Фідлера засудив коломийский трибунал судиїв присяжних на кару від 3 до 8 лїт вязниці. Засуджені ставали вже нераз і давнїйше перед судом за крадіж, а послїдний раз заїхали собі в ночи з 3 на 4 жовтня перед маґазин зі шкірами в одній гарбарни в Коломиї, розбили двері і забравши 120 шкір, вартости 900 зр., відвезли були до Снятина.

— **Померли:** В Градищи на Мораві посол до Ради державної др. Фандерлік на удар серця.

єго жінка обернувшись до него. — Ти блїдий як труп, що тобі такого?

— Менї? — спитав сквайр і усьміхаючись на силу нахилив ся до неї — менї? А що-ж би менї мало бути, дивна дитинко? Лиш голова менї повна з того крику та й з того, що діє ся в отсім місті. Менї вже опротивіло тото якесь скажено, неспокійне житє тут.

— Ах, Юрку! — промовила шепотом молода жінка і притулила ся легенько до чоловіка — кілько-ж то разів мусїв ти довгі, довгі ночи перебувати далеко від мене... моїм найбільшим бажанем було, щоби ти раз покинув таке житє. Видиш, тебе тут шанують і поважають, ти перший в місті і я розумію, що в серци мужа мусить бути трохи й честилюбивости, якої женщина не повинна мати в собі; але через то терпить твоє здоровлє, ти тратиш сили; гризота і праця повна трудів та обовязки позбавляють тебе всякого спокою, відганяють сон від твоїх очий цїлими ночами. Ах, коби ти міг вирвати ся від того всего, коби тобі вистало лиш серце твоєї жінки, що лаш в тобі і при тобі видить все своє щастє....

Она склонила головку на єго груди, а він обняв єї і довгих кілька хвиль держав так при собі; але єго взяло ся якесь инше, дивне чувство. — Черти єго лиця стратили понурість — єго очи засьвітились новим блеском і спочали на головці своєї жінки, що так миленько пригорнула ся до него, рука єму дрожала, що нею обняв гнучкий єї стан, а всілякі, веселі образи пересунулись нараз перед єго душею. Там в далекій дали, на острові, облитім доокола шумячим морем, серед пальм і цвитучих гаїв, піднимала ся хатчина — лагідний вітерець повів єму по лици, коло него спочивала єго вірна жінка, а межи ним а єго злочинами розлив ся океан; величезна струя змивала і нищила минувшість — а теперішність? — З кождим новим, сонїчним днем розкривав ся рай перед ним. Ще був час — ще не прийшло було до послїдного рішаючого кроку — ще єго не обгорнула була згуба своїми зелїзними руками.

Він нахилив ся до неї — уста єго притулились міцно до єї чистого чола, а там — чи то може сльоза надала оку лютого чоловіка так величавого блеску? Чи то була сльоза покаяня, що через поцілунок Пірі [1]) сполучила єго з небом?

— Ядвиґо! — шепнув він і пригорнув єї ще щирійше до себе.

Аж ось знадворку повіс ся голос дзвінка — то перший раз задзвонили на „Ван Бурені“ — пароход лагодив ся до від'їзду — за малої чверть години мав він відплисти з пристани. За кілька днів міг би він станути в Люївіль, а коли-б утїк звідтам під чужим іменем до якого всхідного порту, то годі булоби за ним туди гонити. — За місяць був би вже на свободї, на широкім мори, смерть і заглада остались би позаду за ним — він би уратував ся!

— Ядвиго! — шепнув він, а нове се чувство так єго зворушило, що аж голос в нім завмирав, уста дрожали єму, коли говорив — Ядвиґо, я тебе негідний, я грішник, котрого ти чистий ангеле мусиш двигнути — але я мушу втїкати звідси, бо пропаду — пропаду на віки вічні. — Тепер ще час — ще можливий ратунок. — Чуєш голос того дзвінка? Лиш ще кілька мінут, а судно попливе на північ. Тепер ще можу вирвати ся зі всего, що мене вяже — за годину буде вже запізно. — Вирятуєш мене, Ядвиґо — від мене самого із того заколоту, що готов мене роздавити?

(Дальше буде)

---

[1]) Пірі (Peri), то само, що по нашому русалка, богиня.

Штука, наука і література.

— **Др. Іван Франко** видав осібними книжками два свої драматичні твори (передруком з „Житя і Слова“), а іменно: „Сон князя Сьвятослава“ драма-казка в 5 діях (ціна 40 кр.) і „Камяна душа“, драма в одній дії (ціна 10 кр.).

Телеграми.

Відень 9 мая. Комісия буджетова ухвалила поміч для погорільців Войнича, Березинки, Псарів і Стоянова.

Будапешт 9 мая. Половина міста Альто-Кубин вигоріла. Огонь перекинув ся на сусїдне село Надьфалю, котре цїле вигоріло.

Більград 9 мая. Димисия кабінету Христича доси ще не наступила. Ситуация непевна.

Мадрид 9 мая. Ворохобня на Кубі клонить ся вже до кінця; ворохобникам не стає амуниції.

— **„Правда“**, вістник полїтики, науки і письменьства, виходить тепер два рази на місяць, 15-ого і 30-ого, складає ся з півпята аркуша друку на місяць, а мимо того коштує на рік тілько 4 зр. Адміністрация „Правди“ находить ся у Львові, при улици Академичній ч. 8.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

8

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік.

Ц. к. управ. рафінерия спіритусу, фабрика руму, лікерів і оцту

Юлїя Міколяша Наслїдників

Яков Шпрехер і Спілка

поручає найлучші розолїси, лікери, славні горівки польскі, стару старку, руми краєві і заграничні, коняк, сливовицю і т. д.

Одинока фабрика в краю, що вирабляє спіритус без запаху і **алькоголь абсолютний** 100/100 до цїлий лїчничих. 22

Склади для міста Львова:

ул. Коперніка ч. 9., в торговли Вп. Е. Рідля площа Марияцка і в головнім складі вод мінеральних улиця Кароля Людвика ч. 29.

Інсерати

(„оповіщеня приватні") як для „Народної Часописи" так також для „Ґазету Львівскої" принимає лиш „Бюро Дневників" **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улиці Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Бюро оголошень і дневників приймає **„оголошеня"** до всіх дневників **по цїнах оригінальних.**

До Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd-у" може лише се бюро аноиси приймати.

Clayton & Shuttleworth

Львів, улиця Городецка ч. 22.

поручають на сезон весняний свій **богатий склад машин і знарядів рільничих,** знаних зі знаменитої конструкциї і дуже солїдного виконаня, а іменно:

плуги односкибові і многоскибові, плуги рухомі екстриопатори, підскибівці, плевники, сівники рядові о довільній скількости і віддаленю рядів, сівники ширококидаючі, борони, вальці і т. п.

Репарациї машин виконують ся як найлїпше і найдешевше в робітни, заосмотреній в машини помічничі найновійшого системи гнані парою, по цїнах дешевих.

Ілюстровані цїнники і катальоґи gratis і franco. 32

С. Нельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

Поручає ся 9

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.